

**SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI
MIEJSKO-GMINNEGO OŚRODKA
POMOCY SPOŁECZNEJ
W SOLCU KUJAWSKIM
ZA 2023 ROK**

Spis treści

I. WPROWADZENIE	3
II. STRUKTURA ORGANIZACYJNA MIEJSKO–GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W SOLCU KUJAWSKIM	9
III. REALIZACJA ZADAŃ	13
1. Zadania Miejsko–Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej	14
2. Zadania własne gminy	20
2.1 Struktura i wydatki wybranych rodzajów świadczeń	20
2.2 Usługi opiekuńcze	21
2.3 Domy Pomocy Społecznej	23
2.4 Odpłatność za dzieci przebywające w pieczy zastępczej	24
2.5 Mieszkania chronione wspierane	25
3. Zadania zlecone gminie	25
3.1. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	25
3.2. Potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych	25
3.3. Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny	25
3.4. Struktura świadczeń rodzinnych.	26
3.5. Świadczenie wychowawcze 500 Plus	27
3.6. Fundusz alimentacyjny	27
3.7. Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych	28
3.8. Opłacanie składki na ubezpieczenie zdrowotne, za niektóre osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek dla opiekunów oraz specjalny zasiłek opiekuńczy	28
3.9. Dodatek węglowy	28
3.10. Dodatek dla gospodarstw domowych (grzewczy) - inne źródła ciepła	28
3.11. Refundacja podatku VAT	28
3.12. Dodatek elektryczny	28
3.13. Wsparcie finansowe udzielane obywatelom Ukrainy	29
3.14. Program „Czyste Powietrze”	29
4. Formy wsparcia dziennego	29
4.1. Klub Samopomocy „Stokrotka”	29
4.2. Warsztat Terapii Zajęciowej	29
IV. FORMY WSPÓŁPRACY Z KLIENTEM	31

1. Kontrakt socjalny	31
2. Zespół Interdyscyplinarny i procedura „Niebieskie Karty”	32
V. WSPARCIE DZIECKA I RODZINY W ŚRODOWISKU	33
1. Środowiskowa praca socjalna	33
2. Gminny asystent rodziny	33
3. Placówka wsparcia dziennego – świetlica środowiskowa.	35
4. Wsparcie specjalistów	35
VI. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI	36
1. Współpraca ze Stowarzyszeniem Wspierania Rodzin	36
2. Wolontariat w MGOPS	38
3. Współpraca z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej	38
VII. PROJEKTY DIFINANSOWANE ZE ŚRODKÓW UNII EUROPEJSKIEJ	38
1. Kujawsko-Pomorska Teleopieka.....	39
VIII. INNE FORMY WSPÓŁPRACY	39
1. W zakresie możliwości uzyskania pomocy rzeczowej:	39
2. W zakresie rozwiązywania problemów rodzinnych:	39
3. W zakresie rozwiązywania problemów mieszkaniowych:.....	40
4. W zakresie pomocy udzielanej osobom niepełnosprawnym:	40
5. W zakresie rozwiązywania problemów uzależnień:	40
6. W zakresie pomocy osobom bezrobotnym w poszukiwaniu zatrudnienia:	41
7. W zakresie zapewnienia dzieciom możliwości spędzania czasu wolnego oraz uczestnictwa w zajęciach socjoterapeutycznych i profilaktycznych:	41
IX. PODSUMOWANIE.....	42
XI. POTRZEBY I PLANY DO REALIZACJI W 2023 ROKU	44
SPIS TABEL	47
SPIS WYKRESÓW	47

I. WPROWADZENIE

Rok 2023 stawiał przed pracownikami Ośrodka wiele wyzwań, z którymi musieli sobie merytorycznie poradzić. Nadal niepewna była sytuacja politycznej za wschodnią granicą państwa, co przekładała się na sytuacje europejskich państw, w tym Polskę. Inflacja powoli zwalniała, jednak cały czas kształtowała ceny produktów i usług w Polsce. Ośrodek Pomocy Społecznej kolejny raz stanął naprzeciw sytuacji mieszkańców naszego miasta, ich oczekiwań i potrzeb, jak również naprzeciw pojawiającym się problemom. Dzięki wprowadzonym instrumentom przez państwo, z wykorzystaniem kadry Ośrodka, zostały podjęte różnorodne działania, mające na celu wsparcie osób, rodzin, ludzi samotnych i chorych, w tym także uchodźców z Ukrainy.

Osoby, które znalazły się w trudnej sytuacji osobistej, i nie posiadające możliwości samodzielnego wyjścia z trudnej sytuacji mogły zgłosić się do Ośrodka, w celu uzyskania wsparcia. Pomoc udzielana przez Ośrodek miała formę pracy socjalnej i/lub postać w formie świadczenia pieniężnego. O ile pierwsza z nich, czyli praca socjalna, udzielana była bez względu na sytuację finansową osoby lub rodziny, to druga forma pomocy uzależniona była od posiadanych dochodów i określonych kryteriów dochodowych.

Tabela 1. Kryteria dochodowe w pomocy społecznej

Kryterium dochodowe	2023 rok
Dla osoby samotnie gospodarującej	776,00 zł
Dla osoby w rodzinie	600,00 zł

Forma pomocy, przy której stosowano inne kryteria dochodowe to „Pomoc w zakresie dożywiania” na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wieloletniego programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu”. Ten rodzaj pomocy przyznawany w formie gorącego posiłku lub świadczenia pieniężnego przyznawano osobom i rodzinom spełniającym poniższe kryteria dochodowe:

Tabela 2. Podwyższone kryteria dochodowe w pomocy społecznej

Kryterium dochodowe	2023 rok
Dla osoby samotnie gospodarującej, której dochód nie przekraczał 200% ustawowego kryterium dochodowego	1 552,00 zł
Dla osoby w rodzinie, której dochód nie przekraczał 200% ustawowego kryterium dochodowego	1200,00 zł

Wykazane w tabeli 2. kryterium, zostało wprowadzone Uchwałą Nr LX/426/23 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 12 stycznia 2013 roku w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego stanowiącego podstawę przyznania pomocy w formie dożywiania w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023. Pomoc była przyznawana nieodpłatnie dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej, uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej, osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej, w szczególności osobom samotnym, w podeszłym wieku, chorym lub niepełnosprawnym.

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim wykonywał zadania gminy oraz zadania zlecone przez administrację rządową. Pomoc udzielana była w formie pieniężnej, niepieniężnej i usługach. Świadczenia miały charakter stały, okresowy lub jednorazowy. Ośrodek udzielał pomocy na dofinansowanie do opłat za gaz, energię elektryczną, opał. Praca socjalna z klientami nastawiona była na ich usamodzielnienie życiowe oraz integrację ze środowiskiem lokalnym. Realizowano wsparcie rodzin przez asystenta rodziny, w celu wzmacniania rodziny w jej funkcjonowaniu. Osoby starsze, które nie były w stanie samodzielnie funkcjonować, otrzymywały wsparcie w czynnościach dnia codziennego w miejscu zamieszkania w formie usług opiekuńczych lub w ośrodkach wsparcia oraz domach pomocy społecznej. Szczególny rodzaj pomocy skierowany był do osób z niepełnosprawnością, które pod bacznym okiem i pomocy asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej, przezwyciężały własne ułomności lub ograniczenia, będąc jednocześnie aktywnymi w środowisku lokalnym.

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim realizował zadania wynikające z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób z niepełnosprawnością, jak również ustawy o promocji zatrudnienia i instrumentach rynku pracy. Z upoważnienia Burmistrza Solca Kujawskiego realizowano zadania z ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów i ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. Podjął się również realizacji zadań na podstawie odrębnych ustaw, by wspierać mieszkańców naszej gminy. Wszystkie działania podejmowane w 2023 roku oparte były o wspomniane ustawy, strategie oraz zgodne z uchwałami Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim.

Bieżąca działalność zgodna była z niżej wymienionymi dokumentami:

1. Strategią Rozwoju Miasta i Gminy Solec Kujawski na lata 2014 – 2020 (+);

2. Strategią Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Solec Kujawski na lata 2016 – 2023 (+);
3. Uchwałą Nr XLI/325/22 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 18 lutego 2022 roku w sprawie uchwalenia Statutu Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim, ze zmianami;
4. Zarządzeniem Nr V/29/22 Burmistrza Solca Kujawskiego z dnia 23 lutego 2022 roku w sprawie ustalenia regulaminu organizacyjnego Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim, ze zmianami;
5. Uchwałą Nr XLIII/335/22 Rady miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 25 marca 2022 roku w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywaniu Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Solec Kujawski na lata 2022-2025;
6. Uchwałą Nr XXIII/209/20 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 27 listopada 2020 roku w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta i Gminy Solec Kujawski na lata 2021 – 2025;
7. Zarządzeniem Nr V/29/20 Burmistrza Solca Kujawskiego z dnia 3 lutego 2020 roku w sprawie zmiany Zarządzenia Nr IV/176/2017 Burmistrza Miasta i Gminy Solec Kujawski z dnia 5 grudnia 2017 roku w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego dla Miasta i Gminy Solec Kujawski;
8. Zarządzeniem Nr V/89/23 Burmistrza Solca Kujawskiego z dnia 30 sierpnia 2023 roku w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego w Solcu Kujawskim.
9. Uchwałą Nr LXXI/476/23 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 30 czerwca 2023 roku w sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Solcu Kujawskim;
10. Uchwałą Nr LXXVII/533/23 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 15 grudnia 2023 roku w sprawie zmiany uchwały w sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Solcu Kujawskim;
11. Uchwałą Nr XXXVII/290/21 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 07 grudnia 2021 roku w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, jak również trybu ich pobierania, ze zmianami;

12. Zarządzeniem Nr V/65/20 Burmistrza Solca Kujawskiego z dnia 15 kwietnia 2020 roku w sprawie zmiany Zarządzenia Nr IV/176/2017 Burmistrza Miasta i Gminy Solec Kujawski z dnia 5 grudnia 2017 roku w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego dla Miasta i Gminy Solec Kujawski;
13. Uchwałą Nr XVIII/157/20 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 29 maja 2020 roku w sprawie zmiany uchwały w sprawie szczegółowych zasad i trybu udzielania ulg w spłacie należności pieniężnych o charakterze cywilnoprawnym przypadających Gminie Solec Kujawski lub jej jednostkom podległym oraz warunków dopuszczalności pomocy publicznej w przypadkach, w których ulga stanowić będzie pomoc publiczną;
14. Uchwałą Nr IX/76/19 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 17 lipca 2019 roku w sprawie przyjęcia Programu Aktywności Lokalnej Gminy Solec Kujawski na lata 2019 – 2025;
15. Uchwałą Nr XXII/198/20 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 30 października 2020 roku w sprawie przyjęcia do realizacji projektu pod nazwą „Kujawsko-Pomorska Teleopieka” realizowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014 – 2020;
16. Uchwałą Nr LXI/431/23 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 27 stycznia 2023 roku w sprawie utworzenia programu osłonowego „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023;
17. Uchwałą Nr XIII/110/19 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 29 listopada 2019 roku w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia;
18. Uchwałą Nr XIX/177/20 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 19 czerwca 2020 roku w sprawie utworzenia mieszkań chronionych wspieranych oraz określenia zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w mieszkaniu chronionym wspieranym, ze zmianami.
19. Uchwałą Nr XIX/178/20 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 19 czerwca 2020 roku w sprawie utworzenia ośrodka wsparcia w formie klubu samopomocy;
20. Uchwałą Nr LVI/405/22 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 25 listopada 2022 roku w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Solca Kujawskiego na lata 2023 – 2025;
21. Uchwałą Nr LX/426/23 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 12 stycznia 2023 roku w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego stanowiącego podstawę przyznania pomocy w formie dożywiania w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023;

22. Uchwałą Nr LX/427/23 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 12 stycznia 2023 roku w sprawie zmiany wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania „Pomoc gminy w zakresie dożywiania – Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.
23. Uchwałą Nr LXIV/443/23 Rady miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 17 marca 2023 roku w sprawie określenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w schronisku dla osób bezdomnych lub w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi;
24. Uchwałą Nr LXIX/465/23 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 26 maja 2023 roku w sprawie zmiany uchwały w sprawie sposobu sprawowania pogrzebu przez Gminę Solec Kujawski;
25. Uchwałą Nr LXXV/513/23 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 27 października 2023 roku w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania usług wsparcia krótkoterminowego świadczonego w formie dziennej i w formie pobytu całodobowego oraz warunków odpłatności za te usługi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, jak również trybu ich pobierania.

Zadania MGOPS realizowane były na podstawie niżej wymienionych przepisów prawa:

1. Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r., poz. 2268 z późn. zm.; Dz.U. z 2023 r., poz. 901 z późn. zm.);
2. Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r., poz. 559 z późn. zm.; Dz. U. z 2023 r., poz. 40 z późn. zm.);
3. Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 573 z późn. zm.; Dz. U. z 2023 r., poz. 100 z późn. zm.);
4. Ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatanach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. z 2022 r., poz. 2039 z późn. zm.);
5. Ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2022 r., poz. 2241);
6. Ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. 2022 r., poz. 2123);
7. Ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2022 r., poz. 1009 ze zm.; Dz. U. z 2023 r., poz. 1230 z późn. zm.);
8. Ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2022 r., poz. 615 z późn. zm.; Dz. U. z 2023 r., poz. 390 z późn. zm.);

9. Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 ze zm.; Dz. U. z 2023 r., poz. 165 z późn. zm.; Dz. U. z 2023 r., poz. 2151);
10. Ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2022 r., poz. 504 ze zm.; Dz. U. z 2023 r., poz. 1251 z późn. zm.)
11. Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2022 r., poz. 1327 ze zm.; Dz. U. z 2023 r., poz. 571.);
12. Ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2022 r., poz. 2561 z późn. zm.);
13. Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2022 r., poz. 690 ze zm.; Dz. U. z 2023 r., poz. 735 z późn. zm.);
14. Ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2022 r., poz. 1205; Dz. U. z 2023 r., poz. 581 z późn. zm.; Dz. U. z 2023 r., poz. 1300 z późn. zm., Dz. U. z 2023 r., poz. 1993 z późn. zm.);
15. Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r., poz. 1249 z późn. zm.);
16. Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r., poz. 2050 z późn. zm.; Dz. U. z 2023 r., poz. 172; Dz. U. z 2023 r., poz. 1939 z późn. zm.);
17. Ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2022 r., poz. 530 t.j.);
18. Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r., poz. 1634 z późn. zm., Dz. U. z 2023 r., poz. 1270 z późn. zm.);
19. Ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 roku u ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2020 r., poz. 1297 z późn. zm.);
20. Ustawy z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2022 r., poz. 1577 z późn. zm., Dz. U. z 2023 r., poz. 810 z późn. zm.);
21. Uchwały Nr X/58/90 Rady Narodowej Miasta i Gminy w Solcu Kujawskim z dnia 26 kwietnia 1990r. w sprawie utworzenia Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim;
22. Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r., poz. 447 ze zm. Dz. U. z 2023 r., poz. 1426);
23. Ustawy z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2020 r., poz. 1329 z późn. zm.; Dz. U. z 2023 r., poz. 1923.);

24. Uchwały Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023 (M.P. 2018 poz. 1007);
25. Ustawy z dnia 12 marca 2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2022 r., poz. 583; Dz.U. z 2022 r., poz. 584 z późn. zm.; Dz. U. z 2023 r., poz. 103 z późn. zm.).

Przez cały rok prowadzona była akcja informacyjna dla mieszkańców Solca Kujawskiego dotycząca działalności merytorycznej Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim w formie ulotek, poprzez stronę internetową – Biuletyn Informacji Publicznej Ośrodka oraz portal społecznościowy Facebook, a także w komunikatach prasowych w „Wiadomościach z Ratusza”.

Rok 2023 był dla Ośrodka kontynuacją realizowanych zadań i prowadzonych działań wynikających z ustaw oraz podejmowaniu nowych inicjatyw w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, które są niezbędne, żeby instytucja pomocy społecznej była skuteczna, efektywna i nowoczesna.

II. STRUKTURA ORGANIZACYJNA MIEJSKO–GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W SOLCU KUJAWSKIM

Struktura Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej jest na bieżąco dostosowywana do potrzeb wynikających z realizowanych zadań. Cele i zadania Ośrodka określone są w Statucie, przyjętym Uchwałą Nr XLI/325/22 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 18 lutego 2022 roku w sprawie uchwalenia Statutu MGOPS w Solcu Kujawskim. Zgodnie ze Statutem, Ośrodek, jako koordynator działań w zakresie pomocy społecznej w mieście, diagnozuje i tworzy kompleksowy system odpowiadający potrzebom w zakresie pomocy społecznej. Dzięki zmianom organizacyjnym pracownicy Ośrodka działają tak, aby funkcjonalność usług i wsparcia Ośrodka była najbardziej optymalna dla mieszkańców miasta.

Według stanu na 31.12.2023 r. w Ośrodku w Solcu Kujawskim zatrudnionych było 60 osób, w tym w samym Warsztacie Terapii Zajęciowej – 11 osób. Zespół pracowników wykonywał zadania z zakresu pomocy społecznej, usług opiekuńczych, asystentury, usług społecznych oraz świadczeń rodzinnych i spraw alimentacyjnych. Obsługiwał również klub samopomocy „Stokrotka” oraz Placówkę wsparcia dziennego – świetlicę środowiskową.

Nieodzownym aspektem prawidłowego funkcjonowania kadry pracowniczej jest realizacja polityki personalnej w postaci wspierania rozwoju i kariery zawodowej pracowników. Prowadzona w Ośrodku działalność szkoleniowa miała na celu zwiększenie poziomu specjalistycznej wiedzy pracowników oraz rozwój umiejętności niezbędnych do prawidłowego wykonywania powierzonych zadań. Stałe podnoszenie jakości świadczonych usług oraz doskonalenie stosowanych metod i form pracy socjalnej jest odpowiedzią na zapotrzebowanie mieszkańców Solca Kujawskiego. W celu podnoszenia swoich kompetencji i kwalifikacji zawodowych pracownicy uczestniczyli w szkoleniach, webinarach, seminariach i konferencjach dotyczących m.in.:

- Organizator: Portal Pomocy Społecznej – „Usługi sąsiedzkie. Nowa forma usług opiekuńczych. Spotkanie z ekspertem. Bezpłatny webinar” – 1 osoba;
- Organizator: Ośrodek Twórczej Interwencji – „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej – edycja 2024” – 1 osoba;
- Organizator: PCPR w Bydgoszczy – Spotkanie dotyczące rozwoju rodzinnych form pieczy zastępczej oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych do 14 dzieci w ramach projektu Rodzina w centrum 3” – 1 osoba;
- Organizator: Nowe Horyzonty – „Opieka wytchnieniowa – edycja 2024” – 1 osoba;
- Organizator: ROPS Toruń – „Utworzenie, zadania oraz zasady funkcjonowania Centrum Usług Społecznych. Techniczne aspekty funkcjonowanie CUS, dokumenty i procedury przekształcenia OPS w CUS.” – 1 osoba;
- Organizator: Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego – konferencja „Uzależnienia i ich wpływ na zdrowie człowieka” – 2 osoby;
- Organizator: Federacja Polskich Banków Żywności – konferencja „Samorządy nie marnują” – 2 osoby;
- Organizator: Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej – „Seminarium upowszechniające standard asystencji osobistej osoby z niepełnosprawnością (AOON) – 2 osoby;
- Organizator: Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej – warsztaty „Dobre rządzenie” – 1 osoba;
- Organizator: ROPS w Toruniu – „Rozwój Centrów Usług Społecznych” – 3 osoby;
- Organizator: Ośrodek Twórczej Interwencji – „Świadczenia Rodzinne i Fundusz Alimentacyjny oraz nowelizacja Kodeksu Pracy” – 2 osoby;
- Organizator: Uczelnia Korczaka – „Opracowanie lokalnego planu rozwoju usług społecznych na poziomie gminy i powiatu” – 1 osoba;

- Organizator: ROPS Toruń – konferencja pn. „Jak nie my to kto – na fali zmian” – 2 osoby;
- Organizator: Sygnity – „Integracja POMOST Std z systemem ZONE (CEEB)” – 2 osoby;
- Organizator: Wolters Kluwer – „e-Doręczenia – nowe regulacje i obowiązki” – 1 osoba;
- Organizator: Portal Pomocy Społecznej – „Nowe Niebieskie Karty” – 1 osoba;
- Organizator: Ośrodek Twórczej Interwencji – „Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie w praktyce GKRPA, ZI oraz OPS w świetle rewolucyjnych zmian i NOWEJ ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie” – 2 osoby;
- Organizator: Uczelnia Korczaka – webinar z serii Akademii Rozwoju Liderów Usług Społecznych – 3 osoby;
- Organizator: ROPS Toruń - Międzynarodowe Forum Ekonomii Społecznej – 3 osoby;
- Organizator: ROPS Toruń – posiedzenie konwentu OPS – 2 osoby;
- Organizator: Ośrodek Twórczej Interwencji – „Świadczenia rodzinne 2023/2024” – 1 osoba;
- Organizator: Kujawsko-Pomorski Urząd Wojewódzki w Bydgoszczy – „Forum Psychiatrii Środowiskowej” – 1 osoba;
- Organizator: Narodowy Instytut Samorządu Terytorialnego – „Platforma Usług Elektronicznych PUE ZUS i jej funkcjonalności dla ubezpieczonego i świadczeniobiorcy” – 1 osoba;
- Organizator: Główny Urząd Nadzoru Budowlanego – szkolenie „Zintegrowany System Ograniczenia Niskiej Emisji (ZONE)” - 1 osoba;
- Organizator: KIER Profilaktyka – „Profesjonalizacja pracy asystenta rodziny, Asystent rodziny – organizacja stanowiska pracy, dokumentacja, plany pracy z rodziną, oceny okresowe” – 3 osoby;
- Organizator: Portal Pomocy Społecznej – „Nowelizacja Ustawy o pomocy społecznej z 28 lipca 2023 r. – kluczowe zmiany” – 3 osoby;
- Organizator: ROPS Kraków – wizyty studyjne w ramach projektu pn. „Sami-Dzielni! – Nowe standardy mieszkalnictwa wspomagane dla osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi”- 2 osoby;
- Organizator: Ministerstwo Rodziny i polityki Społecznej – cykl spotkań informacyjnych dla Kierowników JOPS – 2 osoby;
- Organizator: ZUS – Spotkanie szkoleniowe z okazji obchodów Dni Osób z Niepełnosprawnością – 2 osoby;
- Organizator: Ośrodek Twórczej Interwencji – „Nowelizacja ustawy o pomocy społecznej z dnia 28.07.2023 r – Nowe zadania i obowiązki”- 1 osoba;

- Organizator: Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom – „Profilaktyka używania substancji psychoaktywnych przez dzieci i młodzież jako zadanie własne gmin i miast – w kierunku działań opartych na dowodach naukowych. Ogólnopolska konferencja profilaktyczna dla samorządów” – 2 osoby;
- Organizator: ROPS w Białymstoku – spotkanie edukacyjno-szkoleniowe „w poszukiwaniu modelowych rozwiązań” – 2 osoby;
- Organizator: ROPS Toruń – Projekt „Kujawsko-Pomorska Teleopieka” – 2 osoby;
- Organizator: ROPS Toruń - „Jak rozpoznać sygnały przemocy w środowisku domowym wobec dzieci, osób dorosłych” – 2 osoby;
- Organizator: Urząd Marszałkowski w Toruniu – szkolenie dla wnioskodawców działania 8.24. Usługi społeczne i zdrowotne programu Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021—2027. Tworzenie i funkcjonowanie centrów usług społecznych – 2 osoby;
- Organizator: Wojewoda Kujawsko-Pomorski – konferencja szkoleniowa pn. „Program Senior+ - działania na rzecz seniorów” – 3 osoby;
- Organizator: Sygnity – „szkolenie pt. ”Oprogramowanie Wywiad Plus – przeprowadzanie wywiadów elektronicznych” – 2 osoby;
- Organizator: ROPS Toruń – warsztaty pt. „Możliwości współpracy samorządów gminnych i powiatowych z podmiotami ekonomii społecznej” – 3 osoby;
- Organizator: Polskie Towarzystwo Dialogu Motywującego – konferencja „Dialog motywujący w praktyce” – 3 osoby;
- Organizator: Stowarzyszenie Interwencji Prawnej – szkolenie z zakresu „Dzieci cudzoziemskie w pieczy zastępczej” – 1 osoba;
- Organizator: Ośrodek Twórczej Interwencji – szkolenie „Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie – rewolucyjne zmiany” – 1 osoba;
- Organizator: Polskie Towarzystwo Polityki Społecznej – konferencja polityków społecznych KONGRES POLITYKI SPOŁECZNEJ 2023 Polityka społeczna jako fundament rozwoju społeczno-gospodarczego w 100-lecie uchwalenia ustawy o opiece społecznej – 2 osoby;
- Organizator: TV Solec – szkolenie „Wystąpienia publiczne – przygotowanie materiałów filmowych – research materiałów audiowizualnych” – 2 osoby;
- Organizator: Inwencja Szkolenia i doradztwo Maria Włosek - „Dokumentacja pracownicza 2023 po zmianach w Kodeksie Pracy – nowe dokumenty kadrowe” – 1 osoba;
- Organizator: ROPS Toruń – wizyta studyjna dla przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego, jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, podmiotów ekonomii społecznej, OWES pracownicy ROPS w ramach Projektu „Koopercja – efektywna i skuteczna” – 2 osoby;

- Organizator: ZUS – szkolenie „Program Płatnik dla początkujących” – 3 osoby;
 - Organizator: Portal Pomocy Społecznej – „Przeciwdziałanie przemocy domowej – rewolucyjne zmiany 2023 – 2 osoby;
 - Organizator: IOM UN MIGRATION – udział w prezentacji wyników mapowania działań na rzecz uchodźczyń i uchodźców, przeprowadzone w ramach projektu realizowanego z Instrumentu Wsparcia Technicznego Komisji Europejskiej – 3 osoby;
 - Organizator: ROPS Toruń – Moduł I: „Zarządzanie i organizacja usług społecznych”, Moduł II: „Opracowywanie i realizacja indywidualnych planów społecznych”, Moduł III: „Organizacja społeczności lokalnej” – 6 osób;
 - Organizator: Wolters Kluwer – „Nowelizacja systemu pieczy zastępczej” – 2 osoby;
 - Organizator: Ministerstwo Klimatu i Środowiska – webinarium dotyczące stosowanie przepisów w zakresie wniosków i wypłat dodatku elektrycznego ustawy z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej – 1 osoba;
 - Organizator: Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego – cykl szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie – 1 osoba.
- Pozyskanie i zatrzymanie pracowników o wysokich kwalifikacjach oraz stałe uzupełnianie wiedzy i umiejętności pracowników w sposób decydujący wpływają na pozycję Ośrodka.

III. REALIZACJA ZADAŃ

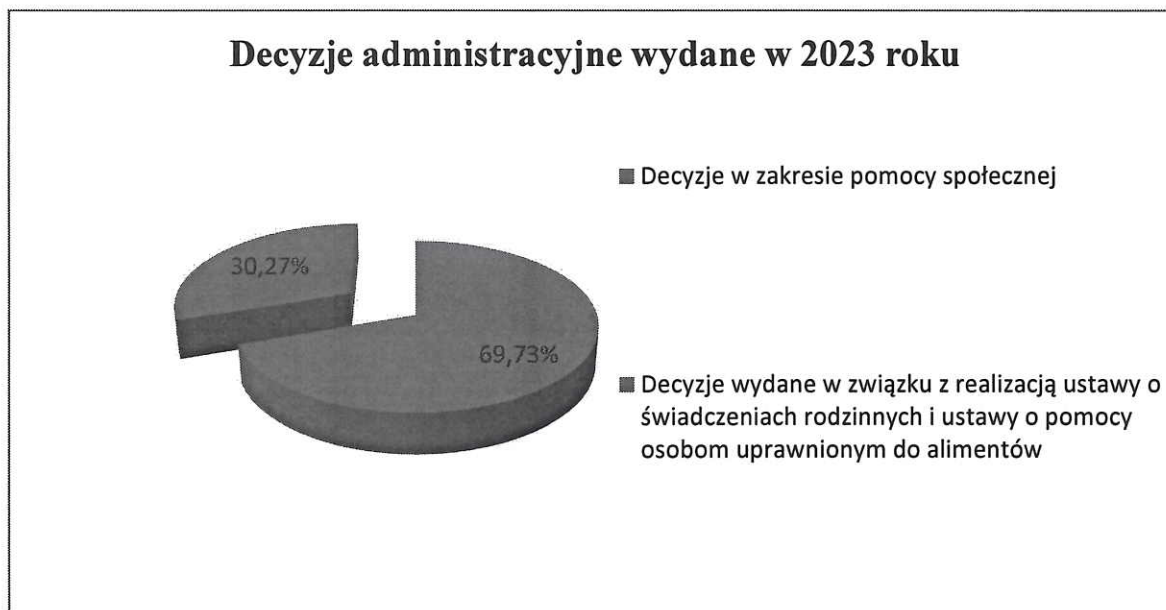
Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim udziela pomocy na podstawie decyzji administracyjnych w oparciu o rodzinne wywiady środowiskowe, postępowania administracyjne, z wyłączeniem szeroko rozumianej pracy socjalnej i poradnictwa.

Tabela 3. Liczba wydanych decyzji administracyjnych

Wyszczególnienie	Liczba 2022 r.	Liczba 2023 r.
Liczba wydanych decyzji ogółem, w tym:	2.800	2.405
liczba wydanych decyzji administracyjnych w zakresie pomocy społecznej	1.708	1.677
liczba wydanych decyzji w związku z realizacją ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów	774	728
liczba wydanych decyzji w związku z realizacją ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci - świadczenie	28	0

wychowawcze 500+		
Liczba wydanych decyzji w związku z realizacją ustaw w zakresie pomocy państwa: - dodatek osłonowy – 124 - dodatek węglowy - 142 -dodatek dla gospodarstw domowych (grzewczy: inne źródła ciepła) - 24	290	0

Wykres 1. Procentowe przedstawienie liczby wydanych decyzji w 2023 r.

W 2023 roku zdecydowana większość wydanych decyzji administracyjnych związana była z realizacją ustawy o pomocy społecznej, jako głównych zadań realizowanych przez Ośrodek. Mniejszy procent stanowiły decyzje wydane przez sekcję zajmującą się świadczeniami rodzinnymi i świadczeniami z funduszu alimentacyjnego. O ile ilość wydanych decyzji z zakresu pomocy społecznej i świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego pozostają na podobnym poziomie, to znacząco zmieniła się ilość wydanych decyzji ogółem w 2022 roku i 2023 roku. Spowodowane było to faktem, iż w roku 2023 nie były wydawane decyzje z zakresu ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci („Program 500+”), gdyż zadanie to realizuje ZUS. Ponadto w 2023 roku nie były wydawane decyzje dotyczące ustaw z zakresu pomocy państwa np.: dodatku osłonowego, węglowego czy dodatku dla gospodarstw domowych.

1. Zadania Miejsko–Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Do zadań Ośrodka realizowanych w 2023 r. należało w szczególności:

- 1) wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka;
- 2) realizację rządowych programów pomocy społecznej i gminnych programów osłonowych;
- 3) realizacja gminnej strategii integracji i rozwiązywania problemów społecznych;
- 4) pomoc rodzinie przeżywającej trudności w opiece nad dziećmi i wychowaniu dzieci wynikającą z realizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- 5) podejmowanie działań zmierzających do przeciwdziałania przemocy w rodzinie wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w tym obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego;
- 6) przyznawanie i wypłacanie świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
- 7) prowadzenie obsługi technicznej Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Solec Kujawski na lata 2022-2025;
- 8) opieka nad działalnością Domu Pogodnej Jesieni;
- 9) realizacja zadań wynikających z ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;
- 10) realizacja zadań wynikających z ustawy o kombatanach, oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego - w zakresie ustalania i wypłaty pomocy pieniężnej;
- 11) realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci;
- 12) realizacja zadań wynikających z ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem";
- 13) zapobieganie samotności osób starszych i niepełnosprawnych, tworzenie warunków i stymulowanie kontaktów w ramach środowiska rodzinnego, lokalnego i sąsiedzkiego;
- 14) organizowanie usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz pomocy sąsiedzkiej w środowisku zamieszkania;
- 15) prowadzenie usług społecznych i zdrowotnych;
- 16) realizacja innych zadań wynikających z przepisów prawa.

W realizacji zadań w 2023 roku Ośrodek współdziałał z organami administracji rządowej, samorządowej, stowarzyszeniami, fundacjami, jednostkami organizacyjnymi

wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz innymi podmiotami działającym w obszarze polityki społecznej.

Na realizowane zadania w 2023 roku wydatkowano łączną kwotę 13 582 797,72 zł., z tego:

- w ramach zadań własnych gminy – 8 144 102,93 zł.,
- w ramach zadań zleconych gminie – 5 438 694,79 zł.,
- w ramach zadań własnych dotowanych – 1 143 075,42 zł.
- w ramach realizacji projektów unijnych – 19 067,58 zł,

W ramach zadań własnych gminy, Ośrodek pozyskał środki finansowe z zewnątrz ujęte w budżecie na zasiłki dla osób korzystających ze wsparcia Ośrodka Pomocy Społecznej w wysokości 1.172 800,00 zł. z firmy „SOLBET” spółka z o.o. w Solcu Kujawskim oraz wsparcie finansowe na działalność bieżącą Ośrodka z firmy: „SOLBET” Spółka z o.o. w Solcu Kujawskim w wysokości 58 640,00 zł.

Klienci Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

W Solcu Kujawskim wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku zamieszkiwało **15.125** mieszkańców. Liczba bezrobotnych w gminie na dzień 31 grudnia 2023 roku wynosiła **164** osoby. W porównaniu do roku poprzedniego zauważalny jest spadek liczby osób zamieszkujących na terenie naszej gminy (o 258 osób) oraz zmniejszenie się liczby osób zarejestrowanych, jako osoby bezrobotne (spadek o 23 osoby). Wśród osób zarejestrowanych jako osoby bezrobotne, kobiety były w większości i stanowiły one 58,54% osób zarejestrowanych.

Klientami Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej były osoby korzystające ze wsparcia Ośrodka na podstawie ustawy o pomocy społecznej. W 2023 roku ze świadczeń pomocy społecznej (łącznie z pracą socjalną) skorzystało **528** rodzin - **1041** osób w tych rodzinach. Każda osoba/rodzina będąca klientem Ośrodka objęta była podstawową pracą socjalną. W porównaniu do roku poprzedniego, zauważalny jest lekki spadek rodzin korzystających ze wsparcia pomocy społecznej, i stanowił on 7,53 %.

Wśród klientów Ośrodka były osoby objęte wyłącznie pracą socjalną. Z tego rodzaju wsparcia w 2023 roku skorzystało **215** rodzin – **386** osób. Pomimo tendencji spadkowej osób korzystających ze wsparcia na podstawie ustawy o pomocy społecznej, nadal na wysokim poziomie utrzymuje się ilość rodzin, które objęte były wyłącznie pracą socjalną.

Poniżej, w tabeli przedstawione zostały główne powody przyznawania pomocy rodzinom w 2023 roku w zestawieniu z danymi z roku ubiegłego.

Tabela 4. Przyczyny trudnych sytuacji życiowych w rodzinach objętych pomocą społeczną w 2023 roku w odniesieniu do roku 2022. (Powody przyznawania pomocy mogą współwystępować ze sobą, wobec tego nie sumują się.)

Powody przyznania pomocy przez MGOPS w 2023 r. w odniesieniu do 2022 r.				
Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
	2022 rok		2023 rok	
Ubóstwo	161	355	155	335
Bezrobocie	71	193	82	222
Długotrwała lub ciężka choroba	207	307	210	321
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	87	321	111	385
Niepełnosprawność	156	263	168	302
Alkoholizm	25	27	23	23
Bezdomność	11	11	15	16
Potrzeba ochrony macierzyństwa	37	193	43	221
Przemoc domowa	3	14	1	4
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	4	6	3	3
Zdarzenie losowe	5	9	1	4
Sytuacja kryzysowa	2	2	3	3
Narkomania	7	7	4	7

Analiza danych w tabeli wskazuje na niewielki spadek osób korzystających z pomocy społecznej objętych wsparciem z powodu ubóstwa, alkoholizmu, przemocy domowej, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, zdarzenia losowego i narkomanii. W głównej mierze, zmniejszona liczba dotycząca powodów przyznania świadczeń z pomocy społecznej, spowodowana jest głównie spadkiem ogólnej liczby osób korzystających ze wsparcia, w porównaniu do roku poprzedniego. Natomiast zauważalna jest tendencja wzrostowa u rodzin, które jako powód przyznania pomocy wskazały na bezrobocie (o 15,49%), bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (o 27,59%) i niepełnosprawność (o 7,69%). Wzrost tych czynników oraz utrzymujący się i tak na wysokim poziomie stopień pozostałych czynników, głównie takich jak: długotrwała i ciężka choroba, bezdomność oraz

potrzeba ochrony macierzyństwa powodują, że rodziny, w których te czynniki występują, objęte zostają wzmożoną pracą socjalną, w różnych formach. W związku z występowaniem licznych problemów w rodzinach i utrzymywaniem się ich na wysokim poziomie Ośrodek stara się na bieżąco dostosowywać formę i zakres świadczeń do potrzeb w celu poprawy występowania w/w zjawisk.

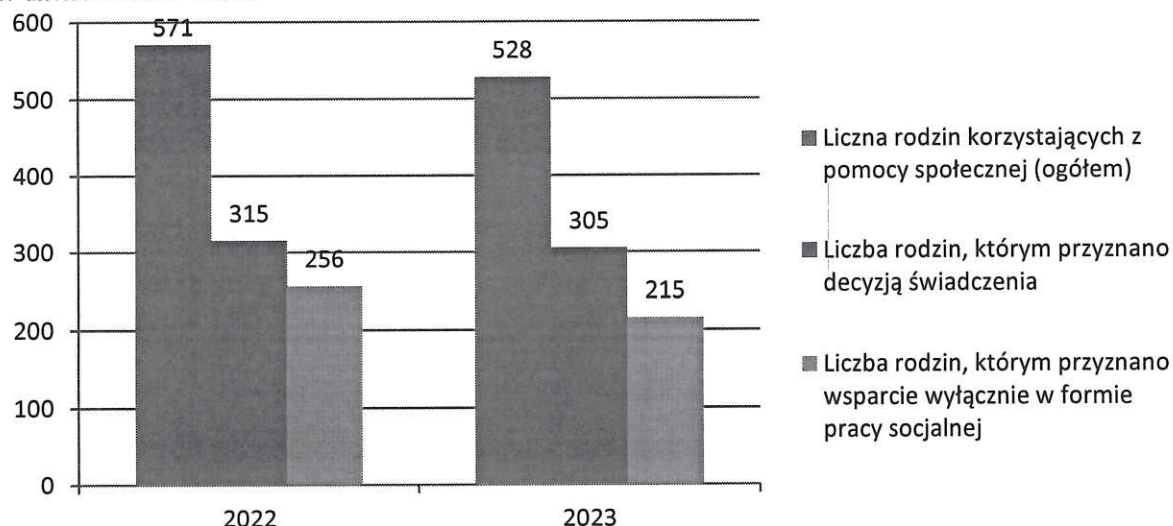
Tabela 5. Typy rodzin objętych pomocą na podstawie ustawy o pomocy społecznej

Wyszczególnienie	2022 r.		2023 r.	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Rodziny ogółem, w tym:	571	1 063	528	1041
1 osoba w rodzinie	334	334	297	297
2 osoby w rodzinie	115	230	103	206
3 osoby w rodzinie	49	147	46	138
4 osoby w rodzinie	37	148	38	152
5 osób w rodzinie	23	115	27	135
6 i więcej osób w rodzinie	13	89	17	113
Rodziny z dziećmi, w tym:	118	469	135	529
z 1 dzieckiem w rodzinie	43	123	52	139
z 2 dziećmi w rodzinie	37	139	43	175
z 3 dziećmi w rodzinie	21	101	24	112
z 4 dziećmi w rodzinie	12	68	10	57
z 5 dziećmi w rodzinie	4	29	4	29
z 6 i więcej dzieci w rodzinie	1	9	2	17
Rodziny emerytów i rencistów	144	199	135	192

W 2023 roku spadła liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w porównaniu do roku 2022 o 7,53%. Największą grupę świadczeniobiorców stanowiły osoby prowadzące jednoosobowe gospodarstwa domowe, wskaźnik klientów wynosił 56,25% wszystkich gospodarstw korzystających z pomocy społecznej, w drugiej kolejności 19,51% stanowiły gospodarstwa dwuosobowe. Nadal na wysokim poziomie utrzymuje się liczba rodzin z dziećmi korzystających z pomocy społecznej jak i potrzebujących wsparcia rodzin emerytów i rencistów. Jako jedną z przyczyn tego stanu rzeczy mogły być skutki wysokiej inflacji, gdzie znaczny wzrost cen spowodował, że osoby samotne oraz rodziny z dziećmi ponosiły

zwiększone wydatki na zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych, a także zwiększająca się liczba rodzin z niepełnosprawnościami.

Wykres 2. Liczba rodzin korzystających z różnego rodzaju wsparcia pomocy społecznej w latach 2022-2023

Praca socjalna

Praca socjalna była podstawowym zadaniem realizowanym przez pracowników socjalnych i świadczona była na rzecz osób i rodzin bez względu na posiadany przez nich dochód. Bez względu na powód zgłoszenia się do Ośrodka, każda osoba objęta była podstawową pracą socjalną, a gdy sytuacja tego wymagała, wzmożoną pracą socjalną. W rozumieniu ustawy o pomocy społecznej praca socjalna oznacza działania podejmowane na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Prowadzona jest ona z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej. Ma za zadanie również rozwinięcie aktywności ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokajania potrzeb członków społeczności. W pracy socjalnej wykorzystuje się właściwe dla tej działalności metody i techniki, stosowane z poszanowaniem godności osób i ich prawa do samostanowienia. W 2023 roku zauważalna jest stale wysoka liczba rodzin, które korzystały wyłącznie z pracy socjalnej, a nie wymagały wsparcia finansowego. Pomimo zmniejszającej się liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej, praca socjalna w każdym roku utrzymuje się na wysokim poziomie, a Ośrodek elastycznie dostosowuje się do zapotrzebowania na tę formę wsparcia. Ponadto w 2023 roku w ramach działań podejmowanych przez gminę w celu poprawy sytuacji życiowej osób, rodzin i grup zagrożonych ubóstwem, marginalizacją czy wykluczeniem społecznym pracownicy socjalni zrealizowali 7 projektów socjalnych dla społeczności lokalnej.

Wywiad środowiskowy

Głównym narzędziem pracy pracownika socjalnego był rodzinny wywiad środowiskowy. Pracownicy oprócz wywiadów środowiskowych, w celu udzielenia pomocy, przeprowadzali także wywiady na potrzeby innych placówek pomocowych i instytucji, w celu oceny sytuacji życiowej danej osoby lub rodziny oraz wykonywali szereg różnych prac i działań w ramach swoich zadań i obowiązków.

Tabela 6. Działania pracowników socjalnych w ramach pracy socjalnej.

Rodzaj podejmowanych działań	Ilość
Wywiady środowiskowe i alimentacyjne na potrzeby innych jednostek pomocy społecznej	22
Kompletowanie dokumentacji dla osób ubiegających się o miejsca w domach pomocy społecznej	5
Wywiady środowiskowe i informacje udzielane na wniosek Policji i Prokuratury	63
Wywiady środowiskowe i informacje udzielane na wniosek Sądów i innych instytucji w tym:	31
Wydawanie zaświadczeń	34
Wydawanie opinii na potrzeby PCPR na temat aktualnej sytuacji rodzin biologicznych oraz ocena zasadności pobytu dzieci przebywających w pieczy zastępczej	50
Wniosek o ściganie przestępstwa określonego w art. 209 §1 kodeksu karnego (dotyczyły one tylko osób pobierających świadczenia pieniężne)	14

2. Zadania własne gminy

2.1 Struktura i wydatki wybranych rodzajów świadczeń

Zasilki stałe – wypłacono 524 świadczeń 54 rodzinom na łączną kwotę 283 104,04 zł. Wysokość wymienionego zasiłku, w przypadku osoby samotnie gospodarującej, stanowiła różnicę między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej, a dochodem tej osoby, nie więcej jednak niż 719 zł. Natomiast w przypadku osoby w rodzinie wysokość zasiłku stanowiła różnicę między kryterium dochodowym na osobę w rodzinie, a dochodem na osobę w rodzinie. Kwota zasiłku stałego nie może być niższa niż 30 zł miesięcznie.

Zasiłki okresowe – wypłacono **435** świadczeń **74** rodzinom na łączną kwotę **213 896,29 zł**. Wysokość zasiłku okresowego dla osoby samotnie gospodarującej wynosiła - 50% różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej, a dochodem tej osoby, w przypadku rodziny – 50% różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem rodziny. Kwota zasiłku okresowego nie mogła być niższa niż 20 zł miesięcznie.

Zasiłki celowe i w naturze – wypłacono **180** świadczeń na łączną kwotę **43 419,75 zł**. (zasiłki celowe: 31 106 zł., zasiłki celowe specjalne 12 313,75 zł.)

W ramach tych zasiłków wypłacano: specjalne zasiłki celowe - **77** świadczeń **51** rodzinom na kwotę **12 313,75 zł**. Ponadto został wypłacony 1 zasiłek celowy na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego **1** rodzinie na kwotę **5 000 zł**.

W ramach wieloletniego rządowego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata **2019 – 2023**, zgodnie z umową zawartą z Wojewodą Kujawsko-Pomorskim pomocą objęto **418** osób. Liczba osób objętych tą formą wsparcia w stosunku do roku poprzedniego wzrosła o 3%.

Na ten rodzaj pomocy wydatkowano kwotę **272 500 zł**, z czego:

- środki własne gminy – 81 750,00 zł,
- dotacja – 190 750,00 zł.

Środki wydatkowano na następujące formy pomocy:

- zakup posiłków dla dzieci i młodzieży w szkołach i przedszkolach – **86** osób,
- zakup posiłków dla dorosłych – **10** osób,
- świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności – **388** osób.

W porównaniu z rokiem 2022 o 16% spadła liczba świadczeń pieniężnych na zakup posiłku lub żywności, przy wzroście o 3% liczby zakupionych posiłków dla dzieci i młodzieży w szkołach i przedszkolach. Zakup gorącego posiłku w szkołach i przedszkolach jest bardzo ważnym elementem pomocowym rodzinom, gdyż dzieci i młodzież mają gwarancje spożycia przynajmniej jednego ciepłego posiłku w ciągu dnia.

2.2 Usługi opiekuńcze

Pomocą w formie usług opiekuńczych w 2023 roku objęto ogółem **100 rodzin** a świadczenia przyznano decyzją **103** osobom. Zrealizowanych zostało **19 321** świadczeń. Kwota świadczeń wyniosła **734 198,00 zł**. Realizacja usług objęta była kontrolą pracowników Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim. Cena jednej godziny usług opiekuńczych w ciągu całego roku wynosiła **38 zł**. Realizacja powyższych świadczeń

umożliwiła osobom starszym, z niepełnosprawnością pozostanie w swym środowisku zamieszkania. Pomoc w formie usług opiekuńczych świadczona była przez opiekunki zatrudnione w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej. W uzasadnionych przypadkach funkcjonowała rozszerzona oferta usług opiekuńczych dla osób starszych i z niepełnosprawnością w godzinach popołudniowych. Liczba zrealizowanych godzin w ramach usług opiekuńczych utrzymuje się stale na wysokim poziomie, i świadczy to o dużej potrzebie funkcjonowania takiej formy pomocy.

W celu dotarcia do jak największej społeczności osób starszych, wymagających usług opiekuńczych, Ośrodek realizował Program „Opieka 75+”, współfinansowany przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Program w swoim założeniu miał za zadanie:

- zapewnienie wsparcia i pomocy adekwatnej do potrzeb i możliwości wynikających z wieku i stanu zdrowia, w ramach usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych;
- poprawę jakości życia osób w wieku 75 lat i więcej;
- umożliwienie gminom rozszerzenia oferty usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych, dla osób w wieku 75 lat i więcej;
- wsparcie finansowe gmin w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym.

W ramach Programu „Opieka 75+”, wsparciem w formie usług opiekuńczych zostało objętych 35 osób, w wieku powyżej 75 roku życia, którym łącznie zrealizowano 3.549 godzin wsparcia. Były to osoby, które dotąd nie korzystały z tej formy wsparcia, które kontynuowały usługi z lat poprzednich. Ośrodek pozyskał na realizację Programu „Opieka 75+” z budżetu państwa kwotę 80 949,00 zł. Łączny koszt zadania wyniósł 134 862,00 zł.

W ramach programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” 8 osób objętych było wsparciem asystenta. W okresie sprawozdawczym zrealizowano 1 763 godziny wsparcia, z czego: 1 260 godzin wsparcia zrealizowano dla osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, a 503 godziny wsparcia dla osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z niepełnosprawnością sprzężoną. Łącznie na ten cel w 2023 roku pozyskano kwotę 68 258,00 zł.

W ramach Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023 – Gmina Solec Kujawski otrzymała dofinansowania ze środków pochodzących z dotacji celowej budżetu państwa w wysokości 10 426,00 zł. Całkowity koszt realizacji Programu wynosił 13 033,00 zł.

Celem programu było zapewnienie usługi wsparcia na rzecz seniorów w wieku 65 lat i więcej przez świadczenie usług wynikających z rozeznaczonych potrzeb na terenie danej gminy, wpisujących się we wskazane w programie obszary, poprawa poczucia bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez dostęp do tzw. „opieki na odległość”. W ramach Modułu II realizowano wsparcie dla **31** osób w wieku 65+ w formie „opieki na odległość”.

Ponadto w roku 2023 w Ośrodku funkcjonowała niewielka wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego, z której mogły korzystać osoby chore lub z niepełnosprawnością, w której znajdowały się:

- 3 wózki inwalidzkie,
- 2 balkoniki – 4 kołowe,
- 2 balkoniki kroczące,
- 3 krzeselka toaletowe,
- 12 sztuk kul łokciowych,
- 2 zestawy do mycia głowy.

2.3 Domy Pomocy Społecznej

Osoby, którym nie można było zapewnić właściwej pomocy w środowisku, w tym również poprzez zabezpieczenie odpowiedniej ilości godzin usług opiekuńczych, kierowane były przez Ośrodek do domów pomocy społecznej. W roku 2023 skierowano do DPS 7 osób z terenu Gminy Solec Kujawski (w tym 5 osób zostało umieszczonych). Wydatki związane z pobytem mieszkańców w DPS w 2023 roku wyniosły **584 548,94 zł**.

Pomocą w tej formie objęto narastająco **14** osób, w tym:

- dla osób przewlekle somatycznie chorych – **6 osób**,
- dla osób w podeszłym wieku oraz przewlekle somatycznie chorych – **1 osoba**,
- dla osób przewlekle psychicznie chorych – **3 osoby**,
- dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie – **2 osoby**,
- dla osób w podeszłym wieku – **1 osoba**,
- dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie – **1 osoba**.

2.4 Odpłatność za dzieci przebywające w pieczy zastępczej

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka, przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki:

- w pierwszym roku pobytu dziecka gmina ponosi 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pieczy zastępczej,
- w drugim roku ponosić będzie 30%,
- w trzecim i następnych latach 50%.

W 2023 roku Ośrodek ponosił częściową odpłatność za **48** dzieci (narastająco) umieszczonych w pieczy zastępczej, w tym:

- w placówce opiekuńczo-wychowawczej – **9** dzieci;
- w zawodowej rodzinie zastępczej – **10** dzieci;
- w spokrewnionej rodzinie zastępczej – **23** dzieci;
- w niezawodowej rodzinie zastępczej – **5** dzieci;
- w interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym – **1** dziecko.

W roku 2023 na utrzymanie dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo – wychowawczych wydatkowano kwotę w wysokości **65 064,20 zł**. Natomiast na utrzymanie dzieci przebywających w rodzinach zastępczych wydano **225 769,30 zł**, zaś za dziecko przebywające w interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym wydano kwotę **2 519,78 zł**.

W porównaniu do roku poprzedniego wzrosły łączne koszty utrzymania dzieci w pieczy zastępczej. Związane jest to ze wzrostem liczby dzieci przebywających w placówkach lub rodzinach zastępczych, a także w związku ze wzrostem miesięcznego kosztu pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Każde „wyrwanie” dziecka ze środowiska rodzinnego najtrudniejsze jest zawsze dla dziecka, dlatego pozytywną zmianą jest tendencja do umieszczania dzieci w zawodowych rodzinach zastępczych oraz w spokrewnionych rodzinach zastępczych, które dają dziecku namiastkę życia rodzinnego, a czasami stają się tą prawdziwą rodziną dającą poczucie miłości i bezpieczeństwa. W roku 2023 zdecydowana większość dzieci przebywała w spokrewnionej rodzinie zastępczej co zmniejszyło traumatyczne przeżycia dzieci, które zostały odebrane rodzicom. W 2023 roku 11 dzieci opuściło pieczę zastępczą, w tym jedno dziecko zostało adoptowane. Dzięki systematycznej pracy asystentów rodziny i pracowników socjalnych z rodzinami, w 2023 roku pięcioro dzieci powróciło z pieczy zastępczej do rodziców

biologicznych. Także pięcioro dzieci, które osiągnęły pełnoletność opuściły pieczę zastępczą i usamodzielnili się.

2.5. Mieszkania chronione wspierane

W 2023 roku kontynuowano wsparcie 3 osób w mieszkaniach chronionych wspieranych, objętych usługami opiekuńczymi 7 dni w tygodniu po 3 godziny oraz wsparciem psychologa, pracownika socjalnego i opiekuna mieszkań. Ponadto utrzymano gotowość świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych w formie wsparcia terapeuty zajęciowego i psychologa w miejscu zamieszkania (jako trwałości projektu „Nowa jakość życia osób starszych niesamodzielnym lub niepełnosprawnym”).

3. Zadania zlecone gminie

3.1. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Specjalistycznymi usługami dla osób z zaburzeniami psychicznymi, na podstawie decyzji administracyjnych objęto 13 dzieci, które były one objęte wsparciem pedagoga.

Liczba świadczeń wyniosła 738 godzin. Na realizację tego zadania wydatkowano kwotę 50 922,00 zł. Jakość realizacji usług objęta była kontrolą pracowników merytorycznych Ośrodka. Koszt jednej godziny specjalistycznych usług opiekuńczych w okresie sprawozdawczym wynosił 69,00 zł. za jedną godzinę pracy pedagoga.

3.2. Potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych

Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej mają prawo osoby inne niż ubezpieczone, które spełniają kryterium dochodowe, określone w przepisach o pomocy społecznej. W 2023 roku wydanych było 23 decyzji, które poprzedzone były przeprowadzeniem wywiadu środowiskowego. Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie w/w decyzji przysługuje przez okres 90 dni, chyba że w tym okresie świadczeniobiorca zostanie objęty ubezpieczeniem zdrowotnym.

3.3. Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny

W Ośrodku realizowane były wydatki związane z wypłatą świadczeń rodzinnych, składek ZUS opłacanych świadczeniobiorcom i świadczeń alimentacyjnych, wypłacanych zgodnie z

ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz wydatki związane z obsługą realizowanych świadczeń.

Zgodnie z ustawą, na obsługę tego zadania można przeznaczyć 3% dotacji na świadczenia. Dotacja została w pełni wykorzystana. Wskaźnik ten jest jednak zbyt niski i nie wystarcza na pokrycie wszystkich wydatków związanych z obsługą powyższego zadania.

Łączne koszty poniesione na wypłatę świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, składek na ubezpieczenie społeczne oraz obsługę w/w świadczeń w 2023 r. stanowiły kwotę **5.512.414,11 zł.**, z czego z dotacji Wojewody wydatkowano **5.292.897,27 zł.**, w tym:

ZADANIA ZLECONE:

• świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny	4.739.922,46 zł,
• opłacanie składek na ubezpieczenie emerytalno - rentowe	404.182,40 zł,
• koszty obsługi	148.792,41 zł.

ZADANIA WŁASNE:

- koszty obsługi świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego 219.516,84 zł.

3.4. Struktura świadczeń rodzinnych.

W okresie sprawozdawczym, świadczeniami rodzinnymi objęto **580** rodzin;

- zasiłki i dodatki do zasiłków rodzinnych otrzymało **186** rodzin;
- świadczenia opiekuńcze otrzymały **92** rodziny;
- zasiłek pielęgnacyjny dla osób i dzieci niepełnosprawnych otrzymały 362 osoby.;

Łącznie w **2023 r.** wydano **619** decyzji administracyjnych, (w tym 35 dla obywateli Ukrainy) na podstawie których wypłacono **11.898 zł** świadczeń, z czego m.in.:

- **4.019** świadczeń – zasiłki rodzinne i dodatki,
- **44** świadczenia - jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia dziecka,
- **1022** świadczeń - świadczenia pielęgnacyjne,
- **225** świadczeń – świadczenia rodzicielskie,
- **4.023** świadczenia – zasiłki pielęgnacyjne,
- **1** świadczenie „Za życiem”.

Tabela 7. Rodzaje świadczeń i środki finansowe na realizację świadczeń rodzinnych w 2023 r.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Rok 2022		Rok 2023	
		Wydatki w zł.	Liczba świadczeń	Wydatki w zł.	Liczba świadczeń
1.	Świadczenia rodzicielskie	363.955,00	400	202.357,00	229
2.	Zasiłki rodzinne	519.642,34	4.568	460.419,94	4059
3.	Dodatki do zasiłków rodzinnych, w tym z tytułu:				
	urodzenia dziecka	25.079,99	26	13.000	13
	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	41.949,00	106	21.843,21	58
	samotnego wychowywania dziecka	53.805,88	291	44.744,52	219
	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia	3.267,94	37	4.320,00	48
	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia	55.410,79	525	48.263,15	447
	rozpoczęcia roku szkolnego	25.357,94	455	23.764,63	446
	pokrycia wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	3.070,72	30	30.060,61	30
	pokrycia wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	16.675,47	258	21.421,61	340
	wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	98.168,26	1000	84.933,00	917
4.	Zasiłki pielęgnacyjne	877.390,00	4065	868.324,32	4023
5.	Świadczenia pielęgnacyjne	1.987.701,00	951	2.500.493,10	1022
6.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	73.000,00	73	44.000	44
8.	Specjalne zasiłki opiekuńcze	5.580,00	9	0	0
9.	Jednorazowe świadczenie w wysokości 4000,00 „Za życiem”	8.000,00	2	4.000	1

3.5. Świadczenie wychowawcze 500 Plus

W 2023 roku wydatkowano na realizację świadczenia wychowawczego w ramach Programu „Rodzina 500 plus” kwotę **21.273,77 zł.** W okresie sprawozdawczym wypłacono **46** świadczeń wychowawczych na kwotę **19.275,71 zł.** Świadczenia te zostały wypłacone na podstawie informacji wydanych przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

3.6. Fundusz alimentacyjny

W 2023 roku pomocą w formie świadczeń z funduszu alimentacyjnego objęto **70** rodzin. Wypłacono **938** świadczeń na kwotę **401.485,61 zł.** W sprawie funduszu alimentacyjnego wydanych zostało **109** decyzji.

3.7. Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych

W roku 2023 prowadzono postępowanie wobec **318** dłużników alimentacyjnych wskazanych przez komorników. Ściągalność świadczeń z funduszu alimentacyjnego w roku 2023 wynosiła **372.968,70 zł**, co w stosunku do wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego stanowi **92,90%**. Wobec 14 dłużników alimentacyjnych wydano decyzje o uznaniu za dłużnika uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

3.8. Opłacanie składki na ubezpieczenie zdrowotne, za niektóre osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek dla opiekunów oraz specjalny zasiłek opiekuńczy

Za osoby pobierające powyższe świadczenia, które nie podlegają ubezpieczeniu zdrowotnemu z innego tytułu, Organ właściwy jest zobowiązany opłacać składkę na ubezpieczenie zdrowotne. W roku **2023** Ośrodek opłacił składkę dla **30** osób pobierających świadczenia opiekuńcze na ogólną kwotę **68.874,00 zł**.

3.9. Dodatek węglowy

W wyniku odwołań do Samorządowego Kolegium Odwoławczego, jak również realizacji wniosków z 2022 roku wypłacono **16** dodatków na kwotę **48.000 zł**.

3.10. Dodatek dla gospodarstw domowych (grzewczy) - inne źródła ciepła

W ramach dodatku dla gospodarstw domowych zostało zrealizowanych **9** wniosków i wypłacono kwotę w wysokości **13.000 zł**.

3.11. Refundacja podatku VAT

W ramach dodatku o refundację podatku VAT zostały przyjęte 74 wnioski. 47 wniosków zostały rozpatrzone pozytywnie, natomiast do 17 wniosków wydano decyzje odmowne. Na ten cel wydatkowano kwotę **5 844,07 zł**. Przyznanie dodatku o refundację VAT nie wymagało wydania decyzji, jedynie informacji. Decyzje z tego zakresu wydawane były tylko w przypadku odmowy przyznania dodatku lub nienależnie pobranych świadczeń.

3.12. Dodatek elektryczny

Wypłacono 46 dodatków elektrycznych na łączną kwotę **57.630 zł** w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 7 października 2022 roku o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej.

3.13. Wsparcie finansowe udzielane obywatelom Ukrainy

W ramach Funduszu Pomocy, na podstawie Ustawy z dnia 12 marca 2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa zostało udzielone następujące wsparcie:

- wypłacono **131** świadczeń „jednorazowego świadczenia pieniężnego” w wysokości 300 zł na łączną kwotę **39.300 zł**;
- z pomocy w formie zapewnienia posiłku dzieciom i młodzieży skorzystało **7** dzieci w placówce szkolnej oraz 2 dzieci w przedszkolach;
- świadczenia rodzinne otrzymało **16** ukraińskich rodzin.

3.14. Program „Czyste Powietrze”

W 2023 roku wydano 63 zaświadczeń dotyczących wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego, niezbędnego do ubiegania o dofinansowanie w ramach programu „Czyste Powietrze”.

4. Formy wsparcia dziennego

4.1. Klub Samopomocy „Stokrotka”

Od maja 2022 roku w strukturach Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim działa Klub Samopomocy „Stokrotka” dla 15 osób starszych potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. Placówka działa pięć dni w tygodniu, w godzinach od 9 do 13. Uczestnicy w trakcie pobytu mają zapewniony poczęstunek i dowóz na zajęcia. Osoby starsze mają dostęp do Sali rehabilitacyjnej, uczestniczą w zajęciach integracyjnych, wspierają się wzajemnie, uczestniczą w wyjściach do placówek kulturalnych itp. W 2023 roku odbyły się następujące działania: spotkania z lokalną poetką, spotkanie z psychologiem, psychoterapeutą, pielęgniarką, historykiem, świętowanie uroczystości okazjonalnych (Dzień Babi, Dziadka, Dzień kobiet, Andrzejki, dzień Seniora), spotkania przy grillu, wyjścia do JuraParku, zabawy integracyjne z lokalną społecznością, warsztaty kulinarne, decupage, spotkania w przedszkolach, OHP, Sue Rayder, itp.

4.2. Warsztat Terapii Zajęciowej

Na działalność Warsztatu Terapii Zajęciowej zostały wydatkowane środki w kwocie **951.246,00 zł**, w tym z PFRON **856.121,40 zł**, ze środków powiatu bydgoskiego kwota **95.124,60 zł**.

Warsztat Terapii Zajęciowej jest placówką dziennego pobytu. W 2023 roku uczęszczało do niej 30 osób o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. Warsztat realizuje zadania w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej zmierzające do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności, niezbędnych do prowadzenia przez osobę niepełnosprawną niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia – na miarę swoich indywidualnych możliwości oraz umożliwiające powrót na rynek pracy. Rehabilitacja prowadzona była w sześciu pracowniach: stolarskiej, krawieckiej, technik biurowych, rękodzieła, gospodarstwa domowego oraz rzemiosła twórczego. Poza zajęciami, w pracowniach odbywa się również rehabilitacja ruchowa w postaci zajęć indywidualnych i grupowych; zajęcia z psychologiem (grupy spotkaniowo-treningowe, mające na celu kształtowanie postaw, tolerancji wobec innych, empatii, wrażliwości interpersonalnej, emocjonalnej i intelektualnej) oraz indywidualne wsparcie psychologa.

W ramach działań o charakterze rehabilitacji społecznej zorganizowano:

- Integracyjny Turniej Darta 2023, brali udział uczestnicy i pracownicy WTZ i ŚDS z Solca Kujawskiego – 36 osób;
- Przygotowywano uczestników do zawodów sportowych dla osób niepełnosprawnych, na których uczestnicy reprezentowali placówkę:
 - Spartakiada Osób Niepełnosprawnych i Przyjaciół w Grudziądzu,
 - Sportowe Spotkania Osób Niepełnosprawnych „Bądźmy Razem” w Kowalewie Pomorskim,
 - Turniej Tenisa Stołowego w ŚDS w Solcu Kujawskim,
 - XII Toruńska Olimpiada Osób Niepełnosprawnych 2023 w Toruniu.
- W ramach zajęć wewnętrznych cyklicznych uczestnicy brali udział w: zajęciach integracyjnych z psychologiem, zajęciach z muzykoterapii, zajęciach relaksacyjnych w placówce oraz treningach kondycyjnych w plenerze i na hali OSiR.
- W ramach rehabilitacji zawodowej uczestnicy wzięli udział:
 - w spotkaniu z pracodawcą w firmie KAROR w Solcu Kujawskim,
 - w Targach Pracy dla osób z niepełnosprawnościami w Bydgoskim Centrum Organizacji Pozarządowych i Wolontariatu,
 - Targi Pracy w Bydgoskim Centrum Targowo – Wystawienniczym.
- Odbyła się wycieczka integracyjna do Sopotu.
- W placówce zorganizowano uczestnikom: Integracyjny Turniej Darta 2023; Turniej „Koło fortuny”, Spotkanie Walentynkowe; Dzień Spa dla dłoni; Dzień Kobiet, Konkursy pracowniane – „Konkurs kulinarny”, „Ze sztuką przez świat”, „Mydło – powidło”, „Nie szata zdobi człowieka”, „Z komputerem na co dzień”; Śniadanie wielkanocne; Turniej warcabowy; zajęcia

pracowniane w plenerze, Piknik rodzinny; Letni piknik integracyjny z ŚDS; Dzień chłopaka; wyjście na cmentarz w celu odwiedzenia grobów;; Spotkanie wigilijne, seanse filmowe w placówce oraz spotkania imieninowe.

- Ponadto zorganizowano uczestnikom integracyjne spotkania ze społecznością lokalną:
 - Mini Piknik Rodzinny na Skwerze dra Jordana w Solcu Kujawskim,
 - Integracyjne warsztaty z dziećmi z SP 1 w Solcu Kujawskim,
 - Piknik pn. „Na góralską nutę” zorganizowany przez Stowarzyszenie Wspierania Rodzin,
 - Andrzejki w plenerze na Skwerze dra Jordana w Solcu Kujawskim,
- Prace wykonywane przez uczestników w pracowniach wystawiane były:
 - podczas kiermaszu organizowanego przez placówkę w Sali Wystawowej WTZ w Domu Dobrych Praktyk w Solcu Kujawskim (Bożonarodzeniowy),
 - na Dożynkach Gminnych w Solcu Kujawskim,
 - na Dniach Solca,
 - na Soleckim Jarmarku Wielkanocnym i Bożonarodzeniowym organizowanym przez Urząd Miejski w Solcu Kujawskim,
 - na Jarmarku Wielkanocnym w Nadleśnictwie Solec Kujawski,
 - podczas wystawy prac rękodzielniczych w Urzędzie Marszałkowskim pn. „My też potrafimy” (Wielkanocna i Bożonarodzeniowa),
- Uczestnicy wzięli udział w społecznym sadzeniu lasu w ramach akcji „Łączą nas drzewa” organizowanej przez Nadleśnictwo Solec Kujawski.

IV. FORMY WSPÓŁPRACY Z KLIENTEM

1. Kontrakt socjalny

Kontrakt socjalny jest narzędziem stosowanym w pracy socjalnej na podstawie Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 listopada 2010 r. w sprawie wzoru kontraktu socjalnego i jest pisemną umową zawartą z osobą ubiegającą się o pomoc, określającą uprawnienia i zobowiązania stron umowy, w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny.

Kontrakt przyczynia się do odzyskania zdolności do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, prawidłowego pełnienia ról społecznych. W przypadku odmowy zawarcia kontraktu, niedotrzymania jego postanowień, nieuzasadnionej odmowy podjęcia pracy np., ośrodek pomocy społecznej może odmówić pomocy finansowej lub ją wstrzymać. Praca

w oparciu o kontrakt socjalny wymaga dużo większego nakładu pracy ze strony pracownika socjalnego, który musi utrzymywać stały kontakt z klientem, by wspierać a zarazem nadzorować przebieg umowy. Kontrakt jest często jedynym motywatorem do działania. Wiele osób korzysta ze wsparcia z pomocy społecznej od wielu lat, a tylko aktywna praca może spowodować podjęcie przez klienta działania w kierunku jego usamodzielnienia.

W 2023 roku pracownicy socjalni nadal kładli duży nacisk na współpracę z klientem na podstawie kontraktu socjalnego. Efektem było zawarcie 72 kontraktów socjalnych. Kontrakty zawierane były również z osobami, które współpracowały z asystentem rodziny, a także z tymi, które były objęte wzmoczoną pracą socjalną.

2. Zespół Interdyscyplinarny i procedura „Niebieskie Karty”

W okresie sprawozdawczym odbyły się 4 spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, podczas którego omawiano sprawy związane z przemocą w rodzinach. W skład Zespołu wchodził: pracownicy socjalni, policjanci, pedagodzy, przedstawiciele organizacji pozarządowych, przedstawiciel gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, pielęgniarki i kuratorzy.

Tabela 8. Dane dotyczące realizacji procedury „Niebieskie Karty”

L.p.	Dane dotyczące realizacji procedury „Niebieskie Karty”	Rok 2023
1.	Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego	4
2.	Liczba formularzy Niebieskie Karty – A, przekazanych do przewodniczącego ZI, w tym:	35
	przekazanych przez policję	21
	przekazanych przez pomoc społeczną	9
	przekazanych przez oświatę	3
	przekazanych przez ochronę zdrowia	2
	przekazanych przez GKRPA	0
3.	Liczba rodzin objętych procedurą ogółem, w tym z roku poprzedniego	37 7
4.	Liczba rodzin, wobec których wszczęto procedurę	31
5.	Liczba osób w rodzinach objętych procedurą	117
6.	Liczba dzieci w rodzinach objętych procedurą	47
7.	Liczba osób wskazanych w formularzu Niebieska Karta – A, jako osoby, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie, w tym:	32
	kobiety	18
	mężczyźni	4
	małoletni	10

8.	Liczba osób wskazanych w formularzu Niebieska – Karta – A jako osoby, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie	32
9.	Liczba spraw skierowanych do prokuratury/policji	1 / 2
10.	Liczba zwołanych grup roboczych	31
11.	Liczba posiedzeń grup roboczych	84
12.	Liczba zakończonych procedur (w tym w roku poprzedniego)	29
13.	Liczba przypadków odebrania dziecka z rodziny (zgodnie z art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie)	1
14.	Wsparcie w postaci całodobowego schronienia z uwagi na przemoc domową (ze wskazaniem miejsc schronienia)	0

V. WSPARCIE DZIECKA I RODZINY W ŚRODOWISKU

Wsparcie dziecka i rodziny w środowisku opierało się głównie na prowadzonej z rodziną pracy socjalnej, w ramach której rodziny mogły korzystać z takich instrumentów jak: poradnictwo specjalistyczne, grupy wsparcia, praca asystenta rodziny w środowisku oraz praca zespołów interdyscyplinarnych.

1. Środowiskowa praca socjalna

Praca socjalna to działalność zawodowa, mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Praca socjalna prowadzona jest w oparciu o dokonanie diagnozy sytuacji klienta, opracowanie planu pomocy i wsparcia, w zależności od indywidualnej sytuacji oraz posiadanego potencjału osobistego. Problemy nie powinny być rozwiązywane w oderwaniu od sytuacji rodziny. Ważne jest, by podejście do sprawy rodziny objętej pracą socjalną było systemowe, skoncentrowane na wszystkich członkach rodziny, w oparciu o całościowe i komplementarne rozwiązywanie problemów.

2. Gminny asystent rodziny

Asysta rodzinna jest to zadanie realizowane w Ośrodku Pomocy Społecznej na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Jest to forma pomocy skierowana do rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. W ramach asysty praca prowadzona była przede wszystkim w

środowisku rodziny. Polegała ona również na nawiązaniu współpracy ze służbami, które działają na rzecz rodziny np.: placówki oświatowe, poradnie zdrowia, policja, kurator.

W 2023 roku w Ośrodku zatrudnionych było 3 asystentów rodziny. Ośrodek pozyskał dofinansowanie do wynagrodzenia oraz do wypłaty dodatku do wynagrodzenia dla asystentów rodziny aktywnie działających na rzecz rodzin w ramach Programu „Asystent rodziny w 2023 r.” w formie dotacji Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej. Łączne dofinansowanie wyniosło **22.664,92 zł**.

W ubiegłym roku asystenci rodzinny w ramach pomocy rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej wspierali **34** rodziny, w których wychowywało się łącznie **83** dzieci.

Wśród rodzin objętych asystą rodzinną były:

- rodziny niepełne – 14,
- rodziny pełne – 16,
- konkubiny – 4.

W 2023 r. współpracę z asystentem rodziny zakończyło 7 rodzin. Łącznie narastająco współpracę z asystentem zakończyło 10 rodzin, ale dwie rodziny, w tym samym roku po trzy i jedna rodzina po pięciomiesięcznej przerwie ponownie zostały objęte wsparciem asystenta. Zobowiązanie do współpracy z asystentem rodziny Sąd orzekł w przypadku **25** rodzin.

Asystent rodziny jest osobą, która pracując regularnie z rodziną, prowadzi trening budżetowy, trening prowadzenia gospodarstwa domowego, a także trening kompetencji wychowawczych.

Systematyczna praca asystenta rodziny z rodziną, szczególnie tą, w której występują liczne dysfunkcje, w wielu przypadkach pozwoliła zapobiec umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej. W niektórych rodzinach zaobserwowano poprawę w codziennym funkcjonowaniu, gdzie przykładem może być wdrożenie nawyku dbania o higienę osobistą i czystość mieszkania, wdrożenie nawyku realizowania obowiązku szkolnego przez dzieci. W ramach pracy asystenta udało się zdiagnozować wiele dzieci i rozpocząć ich leczenie. Asystenci wspierali również rodziny w załatwianiu spraw urzędowych, uczyli zarządzania budżetem domowym oraz zachęcali do podjęcia aktywności zawodowej. Ważnym aspektem pracy asystenta rodziny jest również wspieranie rodzin, które w wyniku dysfunkcji, pozbawione zostały opieki nad dziećmi. W wyniku takiej współpracy 5 dzieci opuściło pieczę zastępczą i wróciło do rodziny biologicznej. Pięcioro dzieci, które osiągnęły pełnoletność opuściły pieczę zastępczą i usamodzielnili się, a 1 dziecko zostało adoptowane.

3. Placówka wsparcia dziennego – świetlica środowiskowa.

W budynku Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy w Solcu Kujawskim funkcjonuje Placówka wsparcia dziennego – **świetlica środowiskowa** – dla 15 dzieci w wieku 7-15 lat z terenu gminy. Świetlica działa 5 dni w tygodniu od godziny 12 do 16. Celem działalności świetlicy środowiskowej jest wspieranie rodziny w procesie przygotowania dzieci i młodzieży do samodzielnego życia, kształtowania właściwych postaw społecznych poprzez objęcie ich w czasie wolnym od zajęć szkolnych opieką oraz zajęciami edukacyjnymi i profilaktycznymi. W świetlicy opiekę i wsparcie zapewnia wychowawca i psycholog. W ramach działalności świetlicy zorganizowano następujące inicjatywy:

- spotkania okolicznościowe: Wielkanocne Śniadanie, Wigilia,
- świętowanie urodzin dzieci,
- integracyjne wyjście do JuraParku z okazji Dnia Dziecka (zabawy na placu rozrywki),
- dwukrotne wyjście do Active Planet w celu propagowania aktywnego i zdrowego trybu życia (zwiedzanie siłowni),
- wycieczka do Gdańska – zwiedzanie ZOO,
- wycieczka do Ciechocinka – tężnie solankowe, fontanna „grzybek”, park zdrojowy;
- wyjazd do Torunia na „Rejs Statkiem po Wiśle” połączony z warsztatem kręcenia lizaków,
- wycieczka do Torunia – Żywe Muzeum Piernika,
- wyjazd do Bydgoszczy na Bowling – kręgle,
- wyjazd do kina w Bydgoszczy,
- spotkanie z pielęgniarką środowiskową – rozmowa dot. higieny zdrowia,
- udział w warsztatach robienia pizzy.

4. Wsparcie specjalistów

W celu dotarcia do klientów i udzielania im odpowiedniego wsparcia, wykorzystywano kolejną formę pomocy – wsparcie specjalistów. Przy Ośrodku działały Punkty Konsultacyjne, których zadaniem było zdiagnozowanie problemów całej rodziny, zaplanowanie pomocy dla wszystkich jej członków (dorosłych i dzieci), zaproponowanie rozwiązań, nawiązanie kontaktu, udzielenie wsparcia, motywowanie, poradnictwo.

Rodziny objęte wsparciem asystenta i pracą socjalną pracownika socjalnego oraz inne rodziny przeżywające różnego rodzaju trudności miały możliwość skorzystania z pomocy specjalistów:

psychologa, psychiatry, kuratora, instruktora terapii uzależnień, zatrudnionych przez Ośrodek, w tym:

- w punkcie konsultacyjnym ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie udzielono ogółem 163 porady 137 osobom. Psycholog udzielił 89 porad i skorzystały z nich 63 osoby, kurator udzielił 74 porad 74 osobom.
- w punkcie konsultacyjnym dla osób z problemem alkoholowym instruktor terapii uzależnień udzielił 115 porad 24 osobom,
- w punkcie konsultacyjnym dla osób z problemem alkoholowym psycholog udzielił 89 porad dla 63 osób,
- w punkcie konsultacyjnym dla osób z problemem alkoholowym psychiatra udzielił 192 konsultacji psychiatrycznych 53 osobom,
- w punkcie konsultacyjnym ds. przeciwdziałania narkomanii, działającego na terenie sołeckich szkół udzielono 7 konsultacji, skorzystało 3 uczniów i 1 rodzic.

Wysłano do publikacji w „Wiadomościach z Ratusza” artykuły na temat działalności Punktów Konsultacyjnych w MGOPS oraz działań skierowanych do rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, w tym dotkniętych przemocą w rodzinie.

Wszystkie formy wsparcia dla klientów były bezpłatne, na konsultacje kierowali pracownicy socjalni, lub też sami klienci zgłaszali się do specjalistów, korzystając z różnych źródeł informacji.

VI. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej współpracował z organizacjami pozarządowymi, które działają przy Ośrodku.

W ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi pracownicy Ośrodka angażowali się w pisanie i realizację projektów dla ludzi starszych, niepełnosprawnych, a także na rzecz rodzin z dziećmi oraz rodzin, w których występuje przemoc. Efekty współpracy przedstawiono poniżej.

1. Współpraca ze Stowarzyszeniem Wspierania Rodzin

Stowarzyszenie Wspierania Rodzin, realizuje zadania głównie na rzecz rodzin oraz osób starszych i niepełnosprawnych. Członkowie stowarzyszenia działają na rzecz osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym. W celu realizacji tych zamierzeń pozyskują środki zewnętrzne na realizację zadań statutowych.

W okresie sprawozdawczym zrealizowano następujące inicjatywy:

- **Projekt socjalny - "Rodzina razem":** Celem projektu była poprawa funkcjonowania rodzin dysfunkcyjnych, pochodzących z terenu miasta i gminy Solec Kujawski, poprzez podniesienie kompetencji wychowawczych rodziców borykających się z trudnościami - opiekuńczo wychowawczymi. Odbiorcami projektu było 45 osób (dorośli i dzieci) z terenu Solca Kujawskiego, objętych wsparciem asystenta rodziny lub pracą socjalną Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim, w których występują trudności opiekuńczo-wychowawcze. W ramach projektu 10 rodziców uczestniczyło w warsztatach umiejętności wychowawczych. Projekt był współfinansowany ze środków Urzędu Miejskiego w Solcu Kujawskim.
- Paczki świąteczne dla osób starszych i samotnych – grudniu 2023 roku osobom starszym i samotnym przekazano paczki świąteczne z artykułami spożywczymi zakupione w ramach środków z darowizn od sponsorów.
- Bal charytatywny z aukcją dobroczynną – po raz 8 odbył się bal charytatywny, na którym podczas aukcji atrakcyjnych przedmiotów, zbierano środki na wsparcie i rehabilitację niepełnosprawnego dziecka. Na ten cel zebrano kwotę w wysokości 37.840 zł.
- Projekt „Kulturę góralską zgłębimy i aktywnie czas spędzimy”

Piknik pn. „Na góralską nutę”

Piknik odbył się w „Altanie na wodzie” przy restauracji Jaskiniowa w Solcu Kujawskim. W ramach pikniku przybliżono uczestnikom kulturę góralską m.in. zwyczaje, tradycje, obrzędy góralskie, stroje, taniec, a także charakterystyczne budownictwo drewniane dla tego regionu. Zorganizowano uczestnikom tańce oraz konkursy z nagrodami. Uczestnicy pikniku bardzo chętnie brali udział w konkursach takich jak: „Przyciąganie ciupagi”, „Rzut Harnasia”, „Golenie owiec”. Zorganizowano również konkurs na wykonanie najładniejszego oscypka. Każdy uczestnik pikniku mógł zrobić sobie pamiątkowe zdjęcie w tzw. „dybach”. W pikniku udział wzięły: osoby z niepełnosprawnościami i seniorzy z takich placówek jak Warsztat Terapii Zajęciowej, Środowiskowy Dom Samopomocy i Klub Stokrotka z Solca Kujawskiego, a także opiekunowie, wolontariusze i zaproszeni goście. Każdy uczestnik otrzymał pamiątkowy magnes i na każdego uczestnika pikniku czekał smaczny poczęstunek. Projekt był współfinansowany ze środków Urzędu Miejskiego w Solcu Kujawskim.

2. Wolontariat w MGOPS

W 2023 roku swoją działalność kontynuowało „Centrum Wolontariatu”. Wolontariusze pomagali dzieciom w świetlicy w odrabianiu zadań domowych, uczestniczyli w realizacji projektów na rzecz społeczności lokalnej, festynów, pikników i spotkań integracyjnych dla dzieci. W 2023 roku podpisano łącznie 8 porozumień z wolontariuszami.

3. Współpraca z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020

Miejsko–Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach współpracy z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej od sierpnia 2016 roku uczestniczy w realizacji **Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020** Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD, Podprogram 2021 plus).

W okresie od marca 2023 roku do lipca 2023 roku wydano żywność łącznie **350** osobom (tj. 157 rodzin), w tym z podziałem na grupy:

- kobiety – **159**, mężczyźni – **191**;
- dzieci do lat 15 – **122**, osoby powyżej 65 lat – **26**, pozostałe osoby – **202**;
- osoby bezdomne – **0**;
- osoby niepełnosprawne – **78**, pozostałe osoby – **272**.

Łącznie wydano:

- 4.252,40 kg żywności.
- paczek- 350 sztuk paczek.

Łączna wartość wydanych artykułów spożywczych wyniosła **28.277,04** złotych.

W ramach środków towarzyszących finansowanych z Europejskiego Funduszu Najbardziej Potrzebującym rozpropagowano ulotkę „Ład w lodówce zmniejsza marnotrawienie żywności. Ulotkę otrzymało 58 osób.

VII. PROJEKTY DIFINANSOWANE ZE ŚRODKÓW UNII EUROPEJSKIEJ

1. Kujawsko-Pomorska Teleopieka

W ramach projektu „**Kujawsko-Pomorska Teleopieka**” w 2023 roku wsparciem w formie „opasek bezpieczeństwa” objętych było 36 osób z terenu Gminy Solec Kujawski. Projekt realizowany jest w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014 – 2020, Osi Priorytetowej 9. Solidarne społeczeństwo, Działania 9.3 Rozwój usług zdrowotnych i społecznych, Poddziałania 9.3.2 Rozwój usług społecznych. Współfinansowany jest z Europejskiego Funduszu Społecznego. Beneficjentem projektu jest Województwo Kujawsko – Pomorskie, partnerem Gmina Solec Kujawski a realizatorem Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim. Celem głównym projektu jest zwiększenie dostępu do usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym w postaci pomocy sąsiedzkiej, wolontariatu opiekuńczego przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii takich jak teleopieka.

VIII. INNE FORMY WSPÓŁPRACY

Pracownicy Ośrodka, w ramach swojej pracy, współpracowali z różnymi instytucjami, podejmowali współpracę z organizacjami pozarządowymi i innymi instytucjami w ramach pracy socjalnej prowadzonej z osobą lub rodziną. Najczęściej wskazywane przez pracowników MGOPS placówki, z którymi podejmowana jest regularna współpraca, to:

1. W zakresie możliwości uzyskania pomocy rzeczowej:

- Polski Komitet Pomocy Społecznej,
- Nadleśnictwo Solec Kujawski,
- Szlachetna Paczka,
- Radni Rady Miejskiej,
- Lokalni sponsorzy (przedsiębiorcy);

2. W zakresie rozwiązywania problemów rodzinnych:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna,
- Policja,
- Zespół Interdyscyplinarny w Solcu Kujawskim,
- szkoły,
- prokuratura,

- sądy rodzinne,
- Punkt Konsultacyjny d/s Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Soleckie Centrum Kultury,
- Ogólnopolskie Porozumienie Osób, Organizacji i Instytucji Pomagające Ofiarom Przemocy „Niebieska Linia”,
- przedszkola,
- placówki opiekuńcze,
- Placówka wsparcia dziennego - świetlica środowiskowa,
- Muzeum im. Księcia Przemysła w Solcu Kujawskim;

3. W zakresie rozwiązywania problemów mieszkaniowych:

- Urząd Miejski w Solcu Kujawskim,
- spółdzielnie mieszkaniowe,
- wspólnoty mieszkaniowe,
- Zakład Energetyczny.

4. W zakresie pomocy udzielanej osobom niepełnosprawnym:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- Środowiskowy Dom Samopomocy,
- Warsztat Terapii Zajęciowej,
- Stowarzyszenie Wspierania Rodzin,
- Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych,
- Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Zaburzeniami Psychicznymi „Delfin”,
- Zakład Ubezpieczeń Społecznych,
- Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego,
- Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności,
- Inne organizacje pozarządowe,
- Placówki ochrony zdrowia;

5. W zakresie rozwiązywania problemów uzależnień:

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Policja,
- Punkty konsultacyjne,
- Placówki leczenia odwykowego,

- sąd.

6. W zakresie pomocy osobom bezrobotnym w poszukiwaniu zatrudnienia:

- Powiatowy Urząd Pracy,
- Pracodawcy.

7. W zakresie zapewnienia dzieciom możliwości spędzania czasu wolnego oraz uczestnictwa w zajęciach socjoterapeutycznych i profilaktycznych:

- Placówka wsparcia dziennego - świetlica środowiskowa.

IX. PODSUMOWANIE

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim w 2023 r. realizował zadania własne i zlecone gminie przez administrację rządową wynikające z ustawy o pomocy społecznej, a także zadania wynikające z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz ustawy o promocji zatrudnienia i instrumentach rynku pracy. Ponadto wykonywał zadania z ustawy o świadczeniach rodzinnych, o pomocy osobom uprawnionym do alimentów i o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci – Program „Rodzina 500+”, a także ustaw i rządowych programów pomocowych z zakresu wspierania rodzin w postaci dodatków do energii, paliw itp.

W 2023 roku 528 rodzin skorzystało ze wsparcia Ośrodka na podstawie ustawy o pomocy społecznej. Zauważalny jest spadek o 7,53 % liczby rodzin korzystających z pomocy w stosunku do roku poprzedniego. Natomiast stale na wysokim poziomie utrzymują się rodziny, którym udzielono pomoc wyłącznie w formie pracy socjalnej. Utrzymanie się tego zjawiska stwarza potrzebę udzielenia tym osobom odpowiedniego wsparcia, by mogły one wyjść z sytuacji kryzysowej i prawidłowo funkcjonować w środowisku lokalnym.

Odpowiedzią na tę formę wsparcia byli asystenci rodziny i pracownicy socjalni, którzy prowadzili szeroko rozumianą pracę socjalną.

Rodziny korzystające z pomocy społecznej, które borykały się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, objęte były wsparciem trzech asystentów rodziny. Łącznie tą formą pomocy objęto 34 rodziny. Zasadniczym zadaniem asystenta rodziny, było podejmowanie wszelkich działań zmierzających do pozostawienia dzieci w rodzinach biologicznych, bądź powrotu dzieci z pieczy zastępczej do domu rodzinnego. Praca asystentów rodziny była wspierana ścisłą współpracą z pracownikami socjalnymi. Rodziny, które nie kwalifikowały się do objęcia wsparciem asystenta, zostały objęte wzmożoną pracą socjalną. W 2023 roku pięcioro dzieci opuściło pieczę zastępczą i powróciło do domu rodzinnego, zaś jedno dziecko zostało adoptowane.

Priorytetowo traktowano pomoc rodzinom oraz osobom starszym w dożywianiu. W gminie Solec Kujawski obowiązywało podwyższone kryterium dochodowe do 200% uprawniające do przyznania pomocy w ramach w formie dożywiania w ramach wieloletniego rządowego programu „Posilek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023, zgodnie z umową zawartą z Wojewodą Kujawsko – Pomorskim.

Od kilku lat istnieje potrzeba wsparcia osób starszych, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej ze względu na chorobę i potrzebę pomocy ze strony innych osób. Osobom

tym zapewniano usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania. W celu dotarcia do jak największej społeczności osób starszych, wymagających usług opiekuńczych, Ośrodek realizował Program „**Opieka 75+**”, współfinansowany przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej.

Kolejnym wsparciem skierowanym do seniorów z terenów Solca Kujawskiego było, poprzez przystąpienie do dwóch programów, zaopatrzenie starszych osób w tak zwaną „opiekę na odległość”.

Pierwszy z nich, projekt „**Kujawsko-Pomorska Teleopieka**” umożliwił 36 osobom z terenu Gminy Solec Kujawski dostęp do usług społecznych przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii, w postaci opasek monitorujących parametry osób je noszących, które miały również funkcję „SOS”, wzywającą odpowiednie wsparcie w nagłej potrzebie. Projekt realizowany jest w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014 – 2020 i współfinansowany jest z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Drugi program „**Korpus Wsparcia Seniorów**” na rok 2023, na który Gmina Solec Kujawski otrzymała dofinansowanie ze środków pochodzących z dotacji celowej budżetu państwa, objął swoim zasięgiem 31 osób. Celem programu było zapewnienie usługi wsparcia na rzecz seniorów w wieku 65 lat i więcej przez świadczenie usług w formie „opieki na odległość”. Osoby starsze otrzymały bezpłatnie opaski bezpieczeństwa, które umożliwiały wezwanie pomocy za pomocą jednego przycisku w przypadku nagłego pogorszenia stanu zdrowia, upadku lub innego zdarzenia.

Duży nacisk położony został na poprawę jakości życia ludzi chorych i niepełnosprawnych oraz osób w podeszłym wieku. Osoby z niepełnosprawnością miały możliwość uczestniczenia w zajęciach podnoszących ich kompetencje społeczne i zawodowe w ramach Warsztatu Terapii Zajęciowej. Funkcjonowała niewielka wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego, która ułatwiała funkcjonowanie wielu osób chorych, w tym z niepełnosprawnością ruchową. Niewątpliwym atutem tej wypożyczalni była możliwość bezpłatnego z niej korzystania. Klub samopomocy ‘Stokrotka’ natomiast, stwarzał seniorom możliwość samorealizacji, integracji i rehabilitacji zarówno tej ruchowej, jak i społecznej.

Aby przeciwdziałać dyskryminacji i wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych poprzez umożliwienie im uczestnictwa w wydarzeniach społecznych, kulturalnych czy sportowych Ośrodek realizował program „**Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej**” – edycja 2023, którego celem było zagwarantowanie usługi asystenta jako formy

ogólnodostępnego wsparcia dla osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. Osoby te miały możliwość skorzystania z pomocy asystenta m.in.: przy wykonywaniu codziennych czynności, załatwianiu spraw urzędowych czy podejmowaniu aktywności społecznej.

W 2023 roku MGOPS podobnie jak w latach ubiegłych dużą wagę przywiązywało do działań wykraczających poza zadania określone w ustawie o pomocy społecznej. Wszelkie działania podejmowane przez MGOPS realizowane były głównie z myślą o mieszkańcach Solca Kujawskiego. W związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy i na podstawie umocowań prawnych, pracownicy realizowali zadania wynikające z „ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa”. Następstwem działań wojennych, stał się wysoki wzrost inflacji, który spowodował wzrost cen na rynku gospodarczym. W celu wsparcia obywateli, rząd wprowadził ustawami pomoc w formie różnych dodatków, których realizacją zajmowali się pracownicy Ośrodka.

XI. POTRZEBY I PLANY DO REALIZACJI W 2023 ROKU

Kierując się art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej opracowano dokument przedstawiający działania realizowane w 2023 roku przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim. Takie zestawienie daje możliwość dokonania analizy oraz rzetelnej oceny zachodzących zjawisk wśród osób korzystających z różnych form pomocy. W oparciu o powyższe sprawozdanie pracownicy Ośrodka opracowali plan działań na kolejny rok.

W 2024 roku zachodzi konieczność:

1. Dalszego wzmocnienia pozytywnego wizerunku rodziny z dziećmi poprzez prowadzenie działań wspierających, informacyjnych i promocyjnych, w szczególności poprzez zintensyfikowanie działań udzielanych przez pracowników socjalnych, zwłaszcza rodzinom zagrożonym umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej, w szczególności poprzez:
 - a. projekty socjalne skierowane do rodzin zagrożonych umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej,
 - b. monitoring rodzin dzieci powracających z pieczy zastępczej,
 - c. prowadzenie wsparcia psychologicznego dla rodzin z dziećmi, które znalazły się z różnych powodów w sytuacjach kryzysowych,
 - d. realizacja usług asystenta rodziny,

- e. realizację Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Solca Kujawskiego na lata 2023 – 2025.
2. Zmniejszenia skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz budowania współpracy na rzecz przeciwdziałania przemocy na terenie gminy Solec Kujawski poprzez:
- a. realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Solec Kujawski na lata 2024-2030,
 - b. realizację projektów socjalnych na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, w tym organizowanie grup wsparcia.
3. Wspierania rozwoju aktywności i integracji społecznej oraz zapewnienia wsparcia umożliwiającego osobom starszym i niepełnosprawnym funkcjonowania w środowisku poprzez:
- a. zapewnienie usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych (w tym usług sąsiedzkich) osobom starszym, chorym i niepełnosprawnym w miejscu zamieszkania, w tym: realizację programu rządowego „Opieka 75+”,
 - b. zintensyfikowanie działań udzielanych przez pracowników socjalnych poprzez projekty socjalne skierowane do osób starszych i niepełnosprawnych pod kątem aktywizacji i integracji społecznej,
 - c. realizację zadań w ramach Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością – edycja 2024”,
 - d. pozyskanie środków i realizacja zadań w ramach tzw. „Opieki wytchnieniowej”
 - e. realizację projektu „Kujawsko-Pomorska Teleopieka”,
 - f. realizacja projektu „CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH W SOLCU KUJAWSKIM”, a w ramach jego rozwój usług społecznych.
4. Zmniejszenia liczby osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym poprzez:
- a. realizację świadczeń pomocy społecznej finansowej lub w naturze w formach przewidzianych w ustawie o pomocy społecznej,
 - b. realizację wieloletniego, rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028,
 - c. realizację Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego+,
 - d. realizację świadczeń rodzinnych, alimentacyjnych i wychowawczych,
 - e. realizację: dodatku osłonowego, i „refundacji podatku VAT”.

5. Prowadzenie aktywnej polityki senioralnej – wzbogacenie i rozszerzenie oferty dla seniorów, w tym we współpracy z organizacjami pozarządowymi.
6. Zorganizowanie kolejnej edycji spotkań grupy wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej.
7. Efektywne wykorzystywanie zewnętrznych źródeł finansowania w celu rozbudowy oferty ośrodka skierowanej w pierwszej kolejności na wsparcie osób w szczególnie trudnej sytuacji życiowej, w tym poprzez realizację różnorodnych projektów i programów nakierowanych na aktywizację społeczną mieszkańców.
8. Utrzymanie dobrej współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami na terenie gminy i województwa.
9. Rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy osobom samotnych, jak i rodzinom w środowisku lokalnym.
10. Zapewnienie dzieciom i młodzieży zagrożonym wykluczeniem społecznym oraz ich rodzinom pomocy w placówkach wsparcia dziennego.
11. Dostęp do środków finansowych umożliwiających ciągle podnoszenie kwalifikacji kadry.
12. Efektywny rozwój usług społecznych w ramach Centrum Usług Społecznych, między innymi poprzez wprowadzenie nowych usług, w szczególności:
 - a. rozwój usług asystencji osobistej wspierającej aktywność, w szczególności osób z niepełnosprawnościami;
 - b. wsparcie opiekunów faktycznych osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu;
 - c. rozwój mieszkalnictwa treningowego;
 - d. wsparcie rodzin w ramach Interwencji Kryzysowej;
 - e. rozwój specjalistycznych usług opiekuńczych;
 - f. zapewnienie transportu „door-to-door”;
 - g. realizacja planu organizowania społeczności lokalnej przez Organizatora Społeczności Lokalnej.

Zintegrowane działania mogą być gwarancją wypracowania jednolitego systemu wspierania rodziny w gminie Solec Kujawski, co w efekcie doprowadzi do sytuacji, gdzie rodziny będą funkcjonować na lepszym poziomie, z pełniejszym wykorzystaniem własnych zasobów oraz przy okazjonalnym wsparciu instytucji pomocowych.

Sporządziła: Katarzyna Kuligowska

Zatwierdziła:

DYREKTOR
Centrum Usług Społecznych
w Solcu Kujawskim

Hanka Stamm

SPIS TABEL

Tabela 1. Kryteria dochodowe w pomocy społecznej.....	3
Tabela 2. Podwyższone kryteria dochodowe w pomocy społecznej.....	3
Tabela 3. Liczba wydanych decyzji administracyjnych.....	13
Tabela 4. Przyczyny trudnych sytuacji życiowych w rodzinach objętych pomocą społeczną w 2023 roku w odniesieniu do roku 2022. (Powody przyznawania pomocy mogą współwystępować ze sobą, wobec tego nie sumują się.)	17
Tabela 5. Typy rodzin objętych pomocą na podstawie ustawy o pomocy społecznej	18
Tabela 6. Działania pracowników socjalnych w ramach pracy socjalnej.	20
Tabela 7. Rodzaje świadczeń i środki finansowe na realizację świadczeń rodzinnych w 2023 r.	27
Tabela 8. Dane dotyczące realizacji procedury „Niebieskie Karty”	32

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Procentowe przedstawienie liczby wydanych decyzji w 2023 r.	14
Wykres 2. Liczba rodzin korzystających z różnego rodzaju wsparcia pomocy społecznej w latach 2022-2023	19